

Skypemøte 23.04.20

Kl.10.00 -11.00

Til stede: Anders Johansen, Else-Margrethe Ballo, Svein Slåtsveen, Astrid Tove Olsen, Ståle Nordmo, Kåre Holand. Deler av møtet - Odd-Arild Finnes

Referent: Ajna Nystad Skarstein

Leder Anders Johansen ønsket velkommen til møtet.

Sak 1: Prosjekter som er sendt inn til Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Foreløpig tilbakemelding:

Svar på søknad om midler til utvikling av arktisk landbruk

*Vi viser til mottatt søknad om arktiske midler til prosjekt **Mobilisering for et levende og bærekraftig arktisk landbruk**.*

Vi har innen søknadsfristen mottatt langt flere søknader enn forventet. Det er kommet inn 28 søknader, med søknadsbeløp på til sammen ca 13 millioner kroner. Vi har til sammen 4 millioner til fordeling. Det betyr at det blir en krevende prioritering.

Vi håper å være ferdige med søknadsbehandlingen innen utgangen av mai.

Bekreftelse på mottatt søknad om midler til utvikling av Arktisk Landbruk

*Vi bekrefter å ha mottatt søknad om tilskudd til **forprosjekt «stolt arktisk bonde»***

Alle søknadene om midler til arktisk landbruk vil bli behandlet samlet etter søknadsfristen 1. april.

Svar på søknaden kan ventes i løpet av mai.

Odd-Arild Finnes startet med en orientering om innsendt prosjektsøknad *Mobilisering for et levende og bærekraftig arktisk landbruk*.

Prosjektet omfatter flere tema og er delt inn i kapitlene:

- Klima og bærekraft
- Infrastruktur
- Informasjon
- Muligheter

Strategien for å oppnå resultatmål – utarbeide et klart og tydelig budskap som skal fremme Arktisk Landbruk i ulike fora, både politisk og innad i næringa. Diskusjon om at prosjektet mulig burde omfattet et kapittel om blågrønn utvikling, men det kan også komme inn under klima og bærekraft.

Prosjektet har en tidsramme på 3 år og ferdigstilles i 2023. Prosjektleder må lede prosjektet – forslag på ikke navngitt i søknad, men tas opp når det foreligger et svar på søknaden. Det er viktig at det er mange støttespillere i arbeidet slik at man når frem med budskapet. Sekretariat må også være på plass for å underbygge arbeidet og innhente informasjon og fakta for presentasjon.

Kort orientering om forprosjektet «Stolt Arktisk bonde» ved sekretær. Dette er et 1-årig forprosjekt som skal se på mulighetene for å sette i gang et hovedprosjekt med tema jord i nord. Forprosjektet skal avklare interessen og behovet for et slikt prosjekt blant organisasjonene i målgruppa, som er organisasjoner knyttet til grovfôrproduksjon i Nord-Norge. Forprosjektet skal avklare om et hovedprosjekt skal settes i gang, utarbeide grovskisse med størrelse, mål, tiltak, resultat, økonomiske rammer, tidsplan og organisering.

Forprosjekt/hovedprosjekt vil eies av Nordnorsk Landbruksråd og ha AU som styringsgruppe. I forprosjektet vil Oddny Asbøl og Tove Berre være prosjektledere, mens des sees på muligheter for prosjektledelse i alle tre fylkene dersom man fortsetter til et hovedprosjekt.

Vedtak:

Nordnorsk Landbruksråd tar prosjektsøknadene til orientering, og avventer behandling fra Fylkesmannen. Kopi av prosjektsøknader legges ved referatet når det sendes ut til medlemmer.

Sak 2: Situasjonen fremover – Årssamling:

Gjennomføring, program, oppnevning av kandidater, årsmelding, regnskap

Orientering rundt situasjonen ved at det ikke lar seg gjennomføre fysiske samlinger på grunn av smitterestriksjoner. Vi har vært i kontakt med Norsk Landbrukssamvirke og de andre samarbeidsrådene for å høre hva de tenker om avvikling av denne og har mottatt følgende forslag:

Landbruksråd Innlandet:

Vi håper å få avholdt årssamling i november. Det er uansett en utfordring at de tillitsvalgte byttes ut på våren. Men jeg tenker at om både leder og nestleder forsvinner, bør det gå an å ta en ekstraordinær årssamling digitalt slik noen fylkesbondelag har gjort. Hvis bare leder forsvinner, må nestleder fungere som leder til årssamlingen i november.

Landbruksråd Agder:

Tror ikke vi har begynt å tenke på dette ennå, men som du skriver kan sein oppnevning og vanskeligheter med å gjennomføre møter gi noen utfordringer.

Men det går vel an å tenke som Norges Bondelag og noen fylkeslag:

Dagens Landbruksråd og AU fortsetter til vi får gjennomført nye valg?

Nordnorsk Landbruksråd er i den situasjon at Anders Johansen har takket for seg i TINEs styre, og ønsker dermed å fratre som leder i Nordnorsk Landbruksråd. Ståle Nordmo er i samme situasjon i Bondelaget. Vi ønsker derfor å få på plass ett nytt AU tidligere enn november, og undersøker

mulighetene for å gjennomføre dette digitalt. Instruksen for oppnevning av kandidater til AU er som følger:

Oppnevning skjer snarest mulig etter avholdte årsmøter i medlemsorganisasjonene, og meldes til landbruksrådenes sekretariat senest 1. september. Årssamlingen velger leder og nestleder blant arbeidsutvalgets medlemmer.

Vedtak:

Nordnorsk Landbruksråd gjennomfører digital årssamling 16. juni – dato som var fastsatt. Sekretær får i oppgave å finne en løsning som kan fungere for presentasjon av regnskap og årsmelding, samt gjennomføring av valg. Innkalling skjer senest 3 uker før gjennomføring.

Sak 3: Blågrønt Innovasjonssenter

Orientering ved Astrid Tove Olsen

BGINN – Presentasjon av Blågrønt Innovasjonssenter på egne nettsider: Nord Universitet sin region, Nordland og Trøndelag, har rik tilgang på et bredt spekter av biologiske ressurser, både til lands og til vanns. Ressursgrunnlaget legger til rette for at denne regionen bør kunne ta en sterk rolle i utviklinga av bioøkonomien. Et Blågrønt Innovasjonssenter for regionen, lokalisert ved Nord Universitet i Bodø, kan være et strategisk grep for å styrke utviklinga av bioøkonomien i regionen.

Astrid Tove Olsen og Bjørn Arne Skoglund deltok på workshop i januar, med følgende tema:

- Logistikk og infrastruktur for tilgjengeliggjøring av kortreist protein.
- Mattrygghet:
 - a. I tilknytning til anvendelse av slam fra oppdrett i landbruket
 - b. I tilknytning til anvendelse av makroalger til fôr/mat
- Planteforedling på havet som bidrag til økt matsikkerhet
- Innovasjonsprosesser på tvers av næringer: hvordan næringene jobber og hva kan de lære av hverandre?

Om satsingen:

Visjonen om et Blågrønt innovasjonssenter:

- Sterk fagkompetanse og prosjektfokus med evne til faglig prioritering, initiering, finansiering og drift av prosjekter med forankring i både næringsliv og UoH-/FoU-miljøer.
- Smeltedigel for nye innovasjoner og tenketank.
- Skal påta seg oppdrag og utvikler nye konsepter innenfor bioøkonomi både mot næringsliv, offentlig sektor og academia.

- Formidlingsaktiviteter, vitenskapelig og populærvitenskapelig publikasjoner, konferanser, seminarer
- Samfunnsinvolvering og -medvirkning
- Legge til rette for kommersialisering fra senteret: implementering av ny kunnskap i drift og kommersielle anvendelser

For mer info, følg lenke: [BGINN Blågrønt Innovasjonssenter Nord](#)

EnMac: Ensiled Cultivated Macroalgae as a Sustainable Ruminant Feedstuff – Butare skal utprøves som dyrefôr, ved å teste ulike metoder for ensilering. Prosjektet ledes av Margarita Novoa-Garrido ved Nord Universitet og Algenettverk Nord deltar i referansegruppa. Vibeke Lind skal lede delen som omfatter utprøving på sau, ved NIBIO Tjøtta.

For mer info, følg lenke: <https://algenett.no/hjem/?Article=144>

Vedtak:

Saken tas til orientering, og prosjektet EnMac vil bli presentert på Hurtigruteseminaret ved Margarita Novoa-Garrido og Vibeke Lind.

Sak 4: Verdiskapingsprosjektet ved NIBIO

Beregning av verdiskaping og sysselsetting for jordbruket i Nord-Norge basert på data fra 2018

Nordnorsk Landbruksråd har, sammen med Fylkesmennene i Nordland, Troms og Finnmark et prosjekt som skal beregne verdiskaping og sysselsetting. Prosjektbeskrivelsen ligger vedlagt. Dette har vi fått beskjed om at kan bli noe forsinket. Vi hadde i utgangspunktet en plan om at vi skulle fått presentert resultatene på vår årssamling i juni, men dette lar seg ikke gjøre. Vi har vært i kontakt med fylkesmannen, og de ønsker ikke å planlegge dette som et seminar før eventuelt til høsten. Så har avtalt ny kontakt etter sommeren.

Siste rapport fra prosjektleder om fremdrift i prosjektet er som følger (23.04.20):

Jeg regner med at rapporten sendes dere til gjennomsyn før vi ferdigstiller, håper vi kan klare det i løpet av et par uker. Jeg holder på med siste gjennomgang av jordbruksdelen nå, men venter på en del fra Østlandsforskning (INN). Så får vi finne ut når dere vil at den skal legges fram, det blir opp til dere, men vi håper at det vil være mulig å gjennomføre arrangementer til høsten. Alternativet er vel at det arrangeres som WEBinar, men det blir opp til oppdragsgiver.

Vi pleier å sette inn noen bilder i rapporten. NIBIO har et stort arkiv, men hvis dere har bilder som kan egne seg som illustrasjoner i rapporten, tas det imot med takk!

Vedtak:

AU er orientert om situasjonen angående fremdrift, og at en eventuell presentasjon må utsettes til høsten. Ellers er alle oppfordret til å sende landbruksbilder enten direkte til Heidi Knutsen på følgende adresse: heidi.knutsen@nibio.no eller via med, slik at jeg kan videresende.

Sak 5: Eventuelt

Diskusjonsnotat fra Odd-Arild sendt ut i forkant av møtet:

Samarbeid og samordning av rådgivingstjenesten i landbruket

Bedre samordning av rådgivingstjenesten i landbruket er et tema som er blitt diskutert i landbruksmiljøet i lang tid uten at det har medført vesentlige endringer. Ønsket om samordning kommer først og fremst fra næringa sjøl. Mange bønder syns rådgivinga blir for fragmentert. Det kan være vanskelig å få en helhetlig diskusjon og svar på hva som gagnar gården og de som driver den best ut fra en totalvurdering. Å forholde seg til flere fagrådgivere som ikke kommuniserer med hverandre kan også oppleves som lite effektivt. Likevel er det mange gode eksempler på godt samarbeid mellom rådgivere fra ulike institusjoner, men dette er i stor grad personavhengig og dermed for tilfeldig.

Opp gjennom årene er det blitt tatt initiativ til bedre samordning både på nasjonalt, regionalt og lokalt plan uten at dette har gitt nevneverdig varig resultat.

De viktigste rådgivingsinstitusjonene er eid av næringa, og dette burde være et godt utgangspunkt for samordning. På husdyrsida er det samvirkeselskapene Tine og Nortura som har rådgivingsressurser. Både Tine og Nortura ønsker å bruke rådgivingstilbudet som et fortrinn i konkurransen med private aktører. Samtidig kan ikke kostnadene med rådgivinga bli en kostnadsulempe, og bøndene må derfor i stor grad betale for slike tjenester.

Norsk Landbruksrådgiving er den mest rendyrkede rådgivingsinstitusjon sjøl om man også tilbyr tjenester som HMS og annet. NLR her gjennomført en omfattende organisasjonsendring fra lokale til regionale enheter. Dette øker mulighetene for faglig spesialisering. Strukturen er også mer i overensstemmelse med andre rådgivingsinstitusjoner.

Det er ikke bare NLR som har foretatt organisasjonsendringer. Alle rådgivingsinstitusjoner har gjort relativt omfattende organisatoriske grep i løpet av de siste 10 år for å tilpasse seg til faglige utfordringer, kostnadskontroll og strukturendringene i landbruket. Endringene har skjedd internt i de nasjonale organisasjonene. Så langt vi kjenner til, er det ikke gjennomført endringer av betydning på tvers av organisasjoner.

Nordnorsk Landbruksråd tror det igjen er riktig å reise spørsmålet om vi har den beste og mest effektive rådgivingstjeneste i landbruket og ønsker en fordomsfri diskusjon om dette. Hovedmålet er å finne en løsning som tjener flest mulig bønder best. Rådet oppfordrer nasjonale institusjoner til å utrede flere alternativer og åpne for en bred diskusjon i alle landbruksmiljø i hele landet.

Vedtak:

Felleskjøpet, TINE, Nortura og NLR driver alle med rådgivning, og hvordan kan vi samordne tjenesten best mulig for bonden.

Nordnorsk Landbruksråd vil ta denne diskusjonen videre og diskutere det i sine medlemsorganisasjoner. Saken kan tas opp på en samling med våre organisasjoner til stede, og kan

luftes som en første innføring i saken på årssamling. Ellers bør saken kanskje få diskuteres på et fysisk møte før man kan komme med noen klare føringer.

Nordnorsk Landbruksråd må ha hånda på rattet og styre diskusjonen før den styres mot sentrale konserner. Vi skal jobbe mot målet om å spare penger for bonden og for organisasjonene.

Møte hevet: 11.00